

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.06.1979, sp. zn. 1 Cz 53/79, ECLI:CZ:NS:1979:1.CZ.53.1979.1

Číslo: 7/1982

Právní věta: Rozvod manželství rodičů nezletilých dětí je skutečností, s níž zákon o rodině (zákon č. 94/1943 Sb.) spojuje v každém případě nutné provedení úpravy práv a povinností rodičů k jejich nezletilým dětem pro dobu po rozvodu (§ 26 odst. 1 zák. o rod.). Soud tedy musí upravit výchovu a výživu nezletilých dětí pro dobu po rozvodu, a to i tehdy, když zjistí, že rodiče v mezidobí od právní moci výroku rozsudku o rozvodu manželství do vynesení výroku rozsudku o úpravě práv a povinností rodičů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu obnovili soužití a společně se o děti starají.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.06.1979

Spisová značka: 1 Cz 53/79

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Manželství - rozvod, Řízení před soudem, Výchova dítěte, Výživné dítěte

Předpisy: 94/1963 Sb. § 26

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Přerově z 30. 9. 1977 č. j. 5 C 138/77-15 bylo rozvedeno manželství V. O. a H. O. a pro dobu po rozvodu byly obě jejich nezletilé děti Z. O., nar. 19. 5. 1961, a V. O., nar. 21. 5. 1963, s věřeny do výchovy matky; otcí bylo uloženo platit výživné částkou 450,- Kčs měsíčně pro nezletilého Z. O. a částkou 350,- Kčs měsíčně pro nezletilého V. O.

Výrok uvedeného rozsudku o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu napadl otec odvoláním, jímž se domáhal, aby děti byly svěřeny do jeho výchovy a aby matce byla stanovena vyživovací povinnost k nim.

Při jednání u odvolacího soudu oba rodiče shodně vypověděli, že i když odvolání proti výroku rozsudku soudu prvního stupně o rozvodu manželství nepodali a tento výrok nabyt právní moci, obnovili opět soužití, žijí nyní spolu jako druh a družka a společně se starají o výchovu a výživu obou nezletilých dětí.

Nato krajský soud v Ostravě rozsudkem z 15. 2. 1978 sp. zn. 9 Co 61/78 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že návrh, aby na dobu po rozvodu manželství účastníků byli nezletilí Z. O. a V. O. svěřeni do výchovy matky a otcí uloženo platit na ně výživné, se zamítá.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 113 odst. 1 o. s. ř. je s řízením o rozvod manželství spojeno řízení o úpravě poměrů manželů k nezletilým dětem z jejich manželství pro dobu po rozvodu. Důsledkem toho je povinnost soudu upravit práva a povinnosti rodičů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu v každém případě, když rozvádí manželství jejich rodičů (§ 26 odst. 1 zák. o rod.) 1)

Spojení obou řízení ve smyslu ustanovení § 113 odst. 1 o. s. ř. nemá vliv na povahu práv, o nichž je v tomto spojeném řízení rozhodováno; jde o práva, která mají samostatný skutkový základ (§ 206 odst. 2 o. s. ř.). Pokud není odvoláním dotčen výrok o rozvodu ale pouze výrok o úpravě poměrů nezletilých dětí, nabývá výrok o rozvodu právní moci odděleně.

Další rozhodování ohledně nezletilých dětí pro dobu po rozvodu manželství jejich rodičů pak vychází z ustanovení § 26 odst. 1 zák. o rod. Toto ustanovení je kogentní a nepřipouští jiný postup. V každém případě rozvodu manželství s nezletilými dětmi musí proto soud upravit jejich poměry pro dobu po rozvodu. To platí, i když dojde k obnovení soužití rodičů, jak tomu bylo v daném případě. Odvolací soud proto pochybil, když zamítl návrh na provedení úpravy práv a povinností rodičů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu jejich rodičů.

Rozhodnutí odvolacího soudu, který vycházel z nesprávného právního názoru, byl porušen zákon v ustanoveních § 113 odst. 1 § 211 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 26 odst. 1 zák. o rod.

1) Srov. i Rozbor a zhodnocení rozhodování soudů o výchově a výživě nezletilých dětí, [Pls 4/67](#) bývalého Nejvyššího soudu [str. 273 sborníku I Nejvyššího soudu ČSSR „Nejvyšší soud o občanském soudním řízení a o řízení před státním notářstvím“, SEVT, Praha 1974].